

Анотація вибіркової дисципліни «Літературне редагування»

Метою курсу є оволодіння студентами навичками редакторської роботи з текстом в умовах різних галузей масової комунікації.

До **завдань** дисципліни входить:

ознайомлення з організацією праці літературного редактора;
аналіз змісту і організації процесу редагування в засобах масової інформації;
вивчення прийомів редакторської співтворчості у ЗМК.

Студент повинен **знати**:

- базові компоненти процесу редагування;
- аспекти редакторської діяльності й наукове поняття про неї;
- методики літературознавчого та мовностилістичного аналізу.

Студент повинен **уміти**:

- застосовувати теоретичні знання з курсів «Основи журналістики», «Практика редагування», «Теорія і практика видавничої справи та редагування»;
- здійснити редакторський аналіз журналістського тексту, сформулювати редакторський висновок;
- редагувати тексти різні за способом викладу.

Набуті **компетентності**:

- здатність використовувати знання про теорію та практику редакторського аналізу;
- здатність використовувати новітні технології для виконання практичних завдань у галузі професійної діяльності (редагування);
- знати передовий вітчизняний і світовий досвід у галузі редагування;
- знати методiku й операції редакторського аналізу;
- знати порядок підготовки авторських оригіналів до оприлюднення;
- здатність професійно використовувати методи та методики редагування;
- знати чинне законодавство, постанови, розпорядження, накази та інші нормативні документи органів вищого рівня, що регламентують діяльність засобів масової інформації;
- орієнтуватися у передовому вітчизняному та світовому досвіді створення інформаційної продукції;

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет ім. О. Гончара
Факультет систем і засобів масової комунікації
Кафедра видавничої справи та міжкультурної комунікації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
систем і засобів масової комунікації
проф. Демченко В. Д.

_____ 2017 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Загальна теорія редагування

Дніпро–2017

Загальна теорія редагування. Програма навчальної дисципліни. – ДНУ, 2017.

Розробник: Л.В.Куценко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри видавничої справи та міжкультурної комунікації ДНУ ім. О. Гончара;

Рецензенти: Н. В. Підмогильна, доктор філологічних наук, професор кафедри видавничої справи та міжкультурної комунікації ДНУ ім. О. Гончара;

Н. І. Іванова, кандидат філологічних наук, доцент кафедри видавничої справи та міжкультуної комунікації ДНУ ім. О. Гончара.

Затверджено вченою радою факультету систем і засобів масової комунікації.

Протокол №_____ від «_____»_____ 2017 р.

© ДНУ ім. О. Гончара, 2017

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЛІТЕРАТУРНЕ РЕДАГУВАННЯ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7.0	Галузь знань 030301 Журналістика та інформація (шифр і назва)	Вибіркова	
	Напрямок підготовки 0.61 Журналістика (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність 061 Журналістика	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – відсутнє		Семестр	
Загальна кількість годин - 210		1-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 7,6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	36 .	
		Практичні, семінарські	
		36	
		Самостійна робота	
		138	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1: 1,8

1. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основні характеристики тексту. Праця редактора над текстом.

Тема 1. Аспекти редагування.

Тема 2. Текст як основний об'єкт редакторського аналізу.

Тема 3. Психологічні засади роботи редактора над текстом.

Тема 4. Межі втручання редактора в текст (проблема «автор-редактор»).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Особливості редакторського читання тексту.

Тема 1. Втручання редактора в текст; мета й межі цього втручання.

Тема 2. Редакторське читання тексту та його специфіка.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Основи редакторського аналізу тексту.

Тема 1. Редакторський аналіз і його специфіка.

Тема 2. Схема редакторського аналізу. Психологічні передумови редагування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Види правки тексту й практика засобів масової інформації.

Тема 1. Правка, її основне завдання. Найважливіші правила виправлення тексту.

Тема 2. Види правки. Правка-доопрацювання – найпоширеніший вид редакторських виправлень у журналістських текстах.

МІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 5. Логічні засади редагування.

Тема 1. Редакторський аналіз додержання в тексті законів і норм логічного мислення.

Тема 2. Основні закони правильного мислення та умови їх додержання.

Тема 3. Прийоми виявлення і усунення логічних помилок .

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. Композиція твору як ілюстрація логічних зв'язків у тексті.

Тема 1. Способи рубрикації. Утворення абзаців.

Тема 2. Заголовок як змістовий центр і композиційний стрижень тексту.

Тема 3. Тестовий контроль. Підсумкова контрольна робота.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (КРЕДИТНОГО МОДУЛЯ)

Тема	Кількість годин, відведених на:			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійну роботу	Навчальний проєкт
МОДУЛЬ 1. I семестр				
Змістовий модуль I. Основні характеристики тексту. Праця редактора над текстом.				
Тема 1. Аспекти редагування.	1	1	4	
Тема 2. Текст як основний об'єкт редакторського аналізу.	1	1	4	
Тема 3. Психологічні засади роботи редактора над текстом.	1	1	4	
Тема 4. Межі втручання редактора в текст (проблема «автор-редактор»).	1	2	4	
Тема 5. Втручання редактора в текст; мета й межі цього втручання.	1	1	4	
Тема 6. Редакторське читання тексту та його специфіка.	2	1	4	
Змістовий модуль 2. Основи редакторського аналізу тексту.				
Тема 1. Редакторський аналіз і його специфіка.	1	1	4	
Тема 2. Схема редакторського аналізу. Психологічні передумови редагування.	2	1	4	
Тема 3. Правка, її основне завдання. Найважливіші правила виправлення тексту.	1	2	4	

<i>Тема 4. Види правки. Правка-доопрацювання – найпоширеніший вид редакторських виправлень у журналістських текстах.</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	
Змістовий модуль 3. Логічні засади редагування				
Тема 1. Редакторський аналіз додержання в тексті законів і норм логічного мислення.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	
Тема 2. Основні закони правильного мислення та умови їх додержання.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	
Тема 3. Прийоми виявлення і усунення логічних помилок.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	
Тема 4. Способи рубрикації. Утворення абзаців.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	
Тема 5. Заголовок як змістовий центр і композиційний стрижень тексту.	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	
Тема 6. Тестовий контроль. Підсумкова контрольна робота.		<i>2</i>	<i>4</i>	Кнр
Змістовий модуль 4. Види текстів і особливості їх редагування.				
Тема 1. Класифікації видів текстів та особливості їх редагування.	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	
Тема 2. Особливості редагування описових текстів. Композиційна роль опису.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	
Тема 3. Лінгвістичний аналіз розповіді й міркування (специфіка образності, використання граматичних форм, надфразових єдностей).	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>5</i>	
Змістовий модуль 5. Методика редакторської роботи над фактичним матеріалом.				
Тема 1. Методологічні принципи оцінки фактів у зв'язку з ідеєю, темою, жанровими особливостями публікації.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	
Тема 2 Види фактичного матеріалу та способи його перевірки.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	
Тема 3 . Принципи написання власних імен і власних назв, скорочення назв.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	
Тема 4. Прийоми редагування цифрового матеріалу.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	
Тема 5. Редакційно-технічне оформлення цитат.	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	
Змістовий модуль 6. Мовностилістичні особливості тексту й завдання редактора.				
Тема 1. Основні методичні вимоги до мовного редакторського аналізу.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	
Тема 2. Прийоми, що допомагають уникнути розповсюджених мовних помилок.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	
Тема 3. Мовностилістичні особливості тексту і жанр твору.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	Кнр
Тема 4. Залежність мовностилістичних особливостей тексту від специфіки засобу масової інформації.	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	

Тема 5. Типові помилки в ЗМІ, причини їх виникнення та способи виправлення.	2	2	5	
<i>Усього годин</i>	36	36	138	

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Підготовка рефератів та виступів.
2. Підготовка до практичних занять.
3. Виконання практичних завдань.
5. Підготовка до письмових тестів, контрольної роботи.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ: лекції, практичні заняття, практичні завдання.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: поточне тестування, оцінка за підготовку до практичного заняття, оцінка за виконання практичного завдання, підсумкова контрольна робота.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: опорні конспекти лекцій; нормативні документи; ілюстративні текстові матеріали, практичні завдання.

3.1. Навчальна та довідкова література

2. *Видавнича справа та редагування в Україні: постагі і джерела (XIX — перша третина XX ст.): Навч. посібник / За ред. Н. Зелінської. — Львів: Світ, 2003. — 612 с.*
3. *Іванченко Р. Г. Літературне редагування: Підручник. — К.: Парламентське вид-во, 2003. — 234 с.*
4. *Животко А. П. Історія української преси / Упоряд., авт. іст-біогр. нарисів та приміт. М. С. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 1999. — 368 с.*
5. *Зарицький М. С. Актуальні проблеми українського термінознавства: Підручник. — К.: Політехніка, 2004. — 126 с.*
6. *Зелінська Н. В. Наукове книговидання в Україні. Історія та сучасний стан: Навч. посібник. — Львів: Світ, 2002. — 268 с.*
7. *Капелюшний А. О. Стилїстика. Редагування журналістських текстів: Навч. посібник. — Львів: ПАЮ, 2003. — 544 с.*
8. *Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навч. посібник. — Львів: ПАІС, 2005. — 304 с.*
9. *Карпенко В. О. Основи професійної комунікації. — К.: Нора-принт, 2002. - 348 с.*
10. *Крайнікова Т. С. Коректура: Підручник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 252 с.*
Куценко Л.В. Методичні вказівки до вивчення курсу «Літературне редагування». — Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2013. - 28 с.
11. *Партико З. В. Комп'ютеризація видавничого процесу: Навч. посібник. — К.: Вища школа, 1996. — 208 с.*
12. *Пристапенко Т. О. Теорія журналістики. Навч. посібник. — К.: Ін-т журналістики, 2004. — 375 с.*
13. *Різун В. В. Літературне редагування: Підручник. — К.: Либідь, 1996. - 128 с.*
14. *Романюк М. М. Загальна і спеціальна бібліографія: Навч. посібник. Вид 2-ге. — Львів: Світ, 2003. — 96 с.*
15. *Сава В. І. Основи техніки творення книги: Навч. посібник. — Львів: Каменяр, 2000. — 136 с.*
16. *Сидоренко Н. М. Національно-духовне самоствердження: В 3 ч. - К., 2000.*

17. *Тимошик М. С.* Видавнича справа та редагування: Навч. посібник. — К.: Наша культура і наука, 2004. — 224 с.
18. *Тимошик М. С.* Видавничий бізнес: Навч. посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 328 с.
19. *Шевченко В. Е.* Художньо-технічне редагування: Тексти лекцій. - К.: ВПЦ "Київський ун-т", 2005. - 254 с.

3.2. Додаткова

Видання з окремих аспектів редагування

20. *Анти-суржик /* За ред. О. Сербенської. — Львів: Світ, 1994. - 150 с.
21. *Іванов В. Ф.* Інформаційне законодавство: український та зарубіжний досвід. — К.: Центр вільної преси, 1999. — 210с.
22. *Караванський С.* Пошук українського слова, або Боротьба за національне "Я". — К.: Академія, 2004. - 240 с.
23. *Коптілов В.* Теорія і практика перекладу: Навч. посібник. - К.: Юніверс, 2002. - 208 с.
24. *Сенченко М. І.* Світове книговидання і випуск творів друку в Україні // Друкарство. - 2003. - №3. - С. 12-19.
25. *Серажим К. С.* Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність (на матеріалах сучасної газетної публіцистики): Монографія. — К., 2002. — 392 с.

Зарубіжні видання

26. *Допоможник для журналістау центральної і усходняй Еуропы /* Пер. з англійскай. — Мінськ, 1995. — 176 с.
27. *Энциклопедия книжного дела /* Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, З. П. Гаврилов и др. - М.: Юристь, 1998. - 536 с.
28. *Книга: Энциклопедия /* Редкол.: И. Е. Баренбаум, А. А. Беловицкая, А. А. Говоров и др. — М.: Большая Российская Энциклопедия, 1998. — 800 с.
29. *Мильчин А.Э., Чельцова Л. К.* Справочник издателя и автора: Редакционно-изд. оформление книги. — М.: ОЛМА-Пресс, 2003. - 800 с.
30. *Настольная книга издателя /* Е. В. Малышкин, А. З. Мильчин, А. А. Павлов, А. Е. Шадрин. — М.: Аст; Олимп, 2004.-811с.
31. *Пикок Д.* Издательское дело / Пер. с англ. — М.: ЗКОМ, 1998. - 400 с.
32. *Стилистика и литературное редактирование /* Под. ред. проф. В. И. Максимова. -М.: Гардарики, 2004. — 651 с.